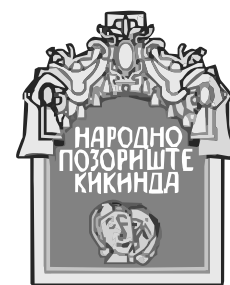

62. фестивал професионалних
позоришта Војводине

Б

ИЛТЕН

БРОЈ 1 ■ Кикинда, 16. април 2012. године

ПРОГРАМ ОТВАРАЊА

понедељак 16. април 2012.

18.30 сати - *Позоришни клуб*

ПРОМОЦИЈА МОНОГРАФИЈЕ "ЕГОН САВИН"
аутора Дејана Пенчића Пољанског у издању Српског народног позоришта. На промоцији говоре: Егон Савин, Даринка Николић, Александар Милосављевић и аутор.

19.15 сати - *Фоаје Народног позоришта*
ОТВАРАЊЕ ИЗЛОЖБЕ "У славу глумца" (Портрети глумца Српског народног позоришта 1945—1985) Позоришног музеја Војводине, ауторка Биљана Нишкановић

20 сати - *Народно позориште Кикинда*
ЈОВАН СТЕРИЈА ПОПОВИЋ
ЗЛА ЖЕНА

Народно позориште
„Тоша Јовановић“, Зрењанин
Адаптација, сценографија и режија:
Егон Савин

Уметнички реализатор сценографије:
Виорел Флора
Костимографија: Лана Цвијановић
Асистент редитеља: Весна Варићак
Асистент костимографа: Ивана Ивић
Лектор: Дејан Средојевић
Сарадница за немачки језик:
Малина Јовановић

УЛОГЕ:

ГРОФ ТРИФИЋ: Југослав Крајнов
СУЛТАНА: Сања Ристић Крајнов
СРЕТА ЧИЗМАР: Јован Торачки
ПЕЛА / ПЕРСИДА: Сања Радишић
СТЕВАН, СЛУЖИТЕЉ: Драгомир Пешић
ПРОВОДАЦИЈА: Миљан Вуковић
МУЗИЧАРИ:
тамбурашки оркестар „МЕЛЕМ“
ИНСПИЦИЈЕНТ: Јелена Ристић
СУФЛЕР: Мирјана Ђук

РЕЧ СЕЛЕКТОРКЕ

Стеријина Зла жена у редитељском тумачењу Егона Савина је савремено и на релевантан начин актуелизовано читање наше драмске традиције, врло сурово, брутализовано до крајњих граница, тако да удара директно у глави, као да је део сценске поезике „новог брутализма“. Ликови жестоко, психофизички, без милости, малтретирају једни друге, при чему су савременост и болна актуелност радње назначени пројекцијама исечка из новина – црних хроника нашег времена. У извођачком смислу, представа је прецизна и изузетно чиста, вишка знакова нема. Стеријин „комад са наравоученијем“ који полази од исцртавања односа у патријархалним браковима и инфериорног положаја жене, варирајући тему из Шекспирове Укроћене горопади, постаје застрашујуће реална и савремена слика људске суровости.

Ана Тасић

Привилегије за кикиндску публику

Након селекције представа за овогодишњи, 62. Фестивал професионалних позоришта Војводине, који ће у Кикинди трајати од 17. до 22. априла, селекторка Ана Тасић, позоришна критичарка и театролошкиња из Београда, рекла је да је селекција овог фестивала најјача у последњих десет година. Таква оцена намеће и питање да ли то значи да се војвођанска позоришта добро сналазе и у време велике финансијске кризе?

- Селекција овог фестивала тематски и естетски је најзаокруженија међу десет које сам потписала, од "Стеријиног позорја", "Битефа" до "Дана комедије". Међу тих десет фестивала ово је најизузетнији програм. Не бих могла да кажем да ли је ово и најбољи програм Фестивала професионалних позоришта Војводине у последњих десет година зато што га нисам пратила последњих десет година. Можда и јесте. А свакако јесте најбољи у неколико последњих година, колико га пратим. Ако се може судити по овогодишњем програму очигледно је да се војвођанска позоришта добро сналазе у временима кризе.

Одгледали сте 32 представе, од којих 25 за одрасле. Одабрали сте 11, седам за одрасле и четири за децу. Због чега су све ове представе боље од других?

- Због њиховог високог квалитета извођења, посебних редитељских визија, односно супериорности сценског језика који користе, преовлађујуће виртуозности игре глумаца, затим њихове тематске релевантности, бављења значајним друштвено-политичким темама, директним покретањем горућих друштвених тема.

Рекли сте да су још три представе биле на домаћој селекцији. Које су то представе и шта су им били недостаци?

- "Ситуације" Народног позоришта из Сомбора, "Сава Савановић-вампирска симфонија" Народног позоришта из Кикинде, "Чаробњак из Оза" Новосадског позоришта. У ову групу се може још укључити и кикиндски "Случај Кандид". Све ове представе имају одређене квалитете, али су оне, укупно гледано, слабије од изабраних представа, јер су драматуршки тање, или имају мању тематску релевантност, или је њихова сценска поетика мање убедљива од изабраних представа. Јако ми је жао што те представе нису ушле у такмичарски програм, посебно ми је жао због домаћина, али разлози за њихово неукључивање су врло јасни, јаки и недвосмислени. Изабране представе су квалитетније и није било простора да се одрекнем ниједне од њих.

Ове године мања војвођанска позоришта за конкуренцију су имала и велике, гламу-

розне, па самим тим и скупе представе какве су "Сеобе" којима је СНП обележило велики јубилеј, 150 година постојања, а млади редитељи за конкуренцију су имали велика редитељска имена, Виду Огњеновић и Егона Савина. Колико често се дешава таква ситуација?

- Прво треба напоменути да су "Сеобе" изузетак у селекцији у смислу њихове продукцијске захтевности. Остале представе су продукцијски скромније, мање или више,

што је у складу са финансијским околностима. У том смислу је посебно занимљива представа "Поводом галеба" Позоришта младих која је, колико знам, урађена без екстра трошкова – глумци који је изводе су на плати, а ауторска екипа која је ван позоришта, редитељ, драматург и остали, радили су без хонорара. Што се тиче ангажовања великих редитељских имена, честа је то ситуација у војвођанским позориштима.

Овогодишњи фестивал карактеристичан је и по томе што су одабране чак три представе редитеља Андраша Урбана. Како то коментаришете?

- Три Урбанове представе су продукције различитих позоришта, Народног позоришта из Суботице и Новосадског позоришта "Деже Костолањи". Свака од те три представе је, без дилеме, најбоља међу понуђеним представама појединачних позоришта. Тако је испало ове године, пошто је Урбан пуно и квалитетно радио, а мислим да то није ни случајно. Андраш Урбан је, по мени, најзначајнији редитељ који се појавио у последњих неколико година на нашим просторима, односно, вратио се на нашу сцену после неко-

лико година паузе и вишезначно обогатио наше позориште. Реч је о сценској поетици која је заиста посебна, аутентична, долази изнутра, не робује стереотипима, није плагијаторска, што многе јесу, доследна је самој себи, а посебна је због истинске, интуитивне поетичности, хумора, зачудне маштовитости и сензуалне снаге.

Када поредите прошлу са овом селекцијом у чему су сличности, а у чему разлике?

- Сличне су због тематских битности представа, у друштвеном смислу, у погледу њиховог директног, експлицитног суочавања са крупним друштвеним питањима (прошле године су, у том погледу, биле посебно важне представе "Кукавичлук" и "Човекова трагедија"). Слично је и то што је прошле године на репертоару било и савремених тумачења класика ("Тимон Атињанин" и "Женидба"), као и интерпретација савремених текстова. Та комбинација је присутна и ове године. И прошле године је било документарности у изразу ("Кукавичлук"). Разлика је у квалитету, мислим да је ове године бољи програм. О томе говори и чињеница да је ове године седам представа у вечерњем програму, при чему ни од једне нисам могла да одустанем, због њиховог квалитета. Прошле године било их шест, а бар једна је била слабијег квалитета, али је у програм укључена због формалних захтева фестивала.

Фестивал затвара представа кикиндског Народног позоришта "Сава Савановић – вампирска симфонија". Да ли је то уступак домаћинима, с обзиром да представа није у конкуренцији за награде?

- Мислим да је добро да управо та представа затвори фестивал јер је реч о представи коју публика воли. Жанр музичке комедије је идеалан за затварање фестивала. Богато искуство са ранијих фестивала ме је научило да та врста представа, комичних, музичких, треба да заокружи церемонију доделе награда. Наравно, избор да се та представа изведе у част награђених, јесте и у вези са тиме да је реч о домаћинима који, на жалост, нису ушли у такмичарски програм, из врло јасних и јаких разлога које сам навела.

Каква је продукција војвођанских позоришта у односу на остала у Србији? Који су још, сем Новог Сада, значајни позоришни центри у Војводини?

- Војвођанска продукција је изузетна. Рекла бих да неспорно води у Србији по квалитету, па и квантитету. Чак поражава и Београд, у овој сезони сигурно. Мислим да су у овој текућој сезони најбоље представе из Србије управо представе из Војводине. Квалитет програма овог фестивала је најбољи доказ за то. А Суботица се свакако издваја као битан

позоришни центар у последњих неколико година.

Каква је продукција представа за децу у односу на претходне године, а каква у односу на продукцију у осталом делу земље?

- У односу на прошлу годину је квантитативно сиромашнија – о томе сведочи чињеница да су ове године четири представе у програму за децу, док је прошле године било пет. Немам потпуни увид у продукцију представа за децу у Србији, тако да не могу да изводим ту врсту компаративних закључака.

Има идеја да овај фестивал изгуби такмичарски карактер и поново буде смотра? Шта ви мислите о томе?

- Мислим да је то изразито лоша идеја. Па, корак напред у организацији овог фестивала, током његове историје, управо је био прелазак на селекторски принцип. Сулудо је враћати се корак уназад, на нешто што је лошија опција. Лошија у смислу срозавања квалитета програма фестивала. Селекторски и такмичарски принципи су уведени, између осталог, зато да би се развила здрава конкуренција и конкуренција, да би се појединачна позоришта трудила да направе што боље представе. У том смислу, тај корак унапред је квалитет војвођанске продукције, јер фестивал подстиче труд и рад на побољшању квалитета представа. Даље – ко би пратио смотру која траје око две недеље, где има квалитативно врло различитих (дакле, и слабијих) представа? Овај фестивал је и нека врста шоукејса војвођанских позоришта, где гости са стране имају прилику да виде "бест оф" војвођанско позориште. То је велика врлина. Даље, прескупо би било организовати смотру јер она траје доста дуже од овако програмски концентрисаног фестивала. Укратко, разлога за задржавање селекторског и такмичарског принципа фестивала је много. Било би потпуно промашено враћати се на претходну варијанту.

Кикинда је, после паузе од девет година, поново домаћин фестивала. Колико, у ствари, фестивали, доприносе популаризацији позоришта?

- Фестивали, наравно, много доприносе популаризацији позоришта, у више смерова. Прво, неспорно су локално значајни, дакле кикиндска публика јесте у извесном смислу привилегована, зато што има прилику да види најбољу војвођанску продукцију. То је важно у погледу стицања навике одласка у позориште, едукације, развијања афинитета према позоришту које се касније може одразити редовнијим доласцима у позориште, не само током фестивала. Друго, општије посматрано, фестивали су догађаји који су боље медијски покривени од других позоришних догађања и у том смислу одвијање фестивала доприноси постављању позоришта у фокус медијске и друштвене пажње, колико је то могуће у овим нашим радикално политизованим временима.

Рада Шегрт

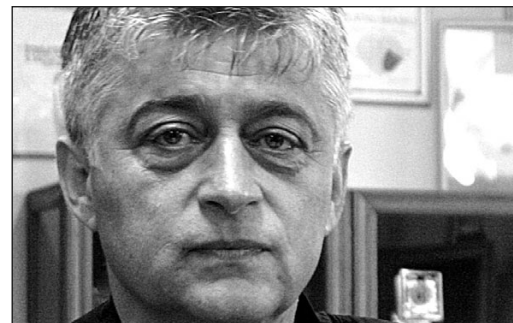
ИНТЕРВЈУ: БРАНЕ МАРИЈАНОВИЋ, ДИРЕКТОР НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА КИКИНДА

Популаризација војвођанског позоришта

Након осам година Народно позориште Кикинда поново је домаћин Фестивала професионалних позоришта Војводине. Овогодишњи, иначе 62. фестивал по реду, одржаће се од 16. до 22. априла, а посетиоци ће имати прилику да погледају седам представа на вечерњој сцени и четири представе на дечијој сцени. На предлог да се Фестивал ове године пресели у Кикинду било је, према речима директора народног позоришта Кикинда Бранета Маријановића, скептичних, али уз добре аргументе, пре свега да је Фестивал прилика за популаризацију војвођанског позоришта, договор се брзо постигне.

Како ће Народно позориште одговорити захтевима ове престижне манифестације?

- По просторним капацитетима, а и по броју запослених ми смо међу мањим позориштима у Војводини, али ипак верујем да ће бити

симфонија", наћи у такмичарском програму овогодишњег Фестивала. Била би то још потврда и овогодишње успешне сезоне нашег позоришта. Како се то није догодило с посебном пажњом ћемо посматрати трупе које су добиле предност селектора.

Шта ће све публика, поред редовног програма, имати прилику да види? Шта посебно препоручујете?

- Структура Фестивала, па и овог којег смо ми домаћини, је мање више устаљена. Поред представа из такмичарског програма публика ће

НЕДОСТАЈУ НАМ КОПРОДУКЦИЈЕ

Председник сте Заједнице професионалних позоришта Војводине те нам реците колико је ова организација неопходна и колику подршку пружа њенима чланицама?

- Председник сам Заједнице тек годину дана и можда би било неозбиљно да доносим такав суд. Искрено ми је жао што позоришта на нивоу покрајине више не сарађују, не само кроз размену представа већ и кроз заједничке пројекте. Нова лица би можда додатно пробудила жељу код публике да буде редовнија у салама.

мало оних који ће из нашег града отићи незадовољни. Није било већих проблема када је у питању организација фестивала, само ми је искрено жао што ће две представе бити изведене на матичним сценама, једна у Српском народном позоришту у Новом Саду, а друга у Суботици и то из објективних разлога, величине сцене нашег позоришта. Како публика не би била ускраћена организоваћемо превоз за Нови Сад. Карактеристика овогодишњем фестивала је да ће се представе играти на српском, мађарском и румунском језику, што ће можда, директор представљати ограничење публици за квалитетно праћење.

Шта је било најлакше, а шта најтеже вама, као директору, приликом целокупне организације?

- Приликом организације Фестивала нема малих и великих послова, сви су они врло битни, од организације смештаја, правремене израде штампаних материјала, организације превоза, до послова на уређењу самог позоришта. Последњих месец дана сви задаци су били усмерени на ове задатке.

У такмичарском делу фестивала, и поред очекивања, нема представа кикиндског позоришта? Који је, по вама, разлог?

- Искрено сам се надао да ће се једна од две наше представе које смо номинирали, "Случај Кандид" и "Сава Савановић - вампирска

имати прилику да види и две представе у којима ће наступати студенти треће и четврте године новосадске академије а они који су приврженији књизи сваке вечери ће имати прилику да се упознају са неким од аутора књига чија је тематика позориште. Представе ће моћи да се погледају у Позориштанцету Лане, а књижевне вечери биће приређене у Позоришном клубу. Отварање фестивала биће у знаку изложбе посвећене глуми, односно, јубилеју 150. година Српског народног позоришта.

Какав је положај Народног позоришта у културном животу Кикинде?

- Радимо колико знамо и умемо, публика је ту да оцени наш рад. Мислим да би било неозбиљно и безобразно жалити се на оснивача, приговарати да немамо добар третман. У много случајева добра дела нису последица благостања већ унутрашње потребе за добрим и искреном односом према послу којим се бавите.

Ко је помогао и на који начин организацију фестивала?

- Генерални покровитељи ове смотре су Покрајински секретаријат за културу у јавно информисање и Министарство културе и информационалног друштва. Трећи чинилац је свакако локална самоуправа која ће бити потпуно равноправан чинилац у организацији Фестивала.

Убава Ђого

Чланови жирија

Илдико Бала

сценографкиња и костимографкиња
Рођена у Новом Саду 1961. године. Завршила гимназију у Сремским Карловцима. Дипломирала на Академији за ликовне уметности, Одсек за сценографију и костимографију, у Будимпешти 1986. године. Члан УПИДИВ-а и Удружења професионалних уметника Мађарске. Члан је председништва секције примењених уметника.

Професионалну каријеру почела је у Новосадском позоришту - Ујвидеки синхаз, где је радила од 1984. до 1991. Представа "У малом дворцу", за коју је као студент четврте године студија, радила сценографију на 35. Сусретима војвођанских позоришта, освојила је награду за најбољу представу у целини.

Са једним од најзначајнијих редитеља у Мађарској данас, Атилом Видњанским, ради већ неколико година, експериментишући, трагајући за новим могућностима сценског израза. Њихове представе учествују на значајним међународним фестивалима у Пољској, Русији и Украјини.

Радила је око сто позоришних представа, опера, рок опера, као и неколико филмова. Сарађивала је са многим значајним мађарским и страним редитељима, као што су: Јержи Менцел, Сергеј Маслобојшчиков, Милош Синетар, Јанош Сикора, као и са Егоном Савином приликом његовог првог гостовања у Мађарској, у Новом позоришту - Уј синхаз.

МИРОСЛАВ МИКИ РАДОЊИЋ

театролог и позоришни критичар
Рођен 3. јуна 1971. у Прњавору (Босна и Херцеговина). Основну школу завршио у том месту, а математичку гимназију у Дервенти. Дипломирао је на Филозофском факултету у Новом Саду, Одсек за српску књижевност и језик 2000. године. Магистарски рад под насловом "Трагови Стеријине комедиографије у српској драматургији 20. века - А. Поповић, Д. Ковачевић, С. Селенић" одбранио је на Катедри за српску књижевност, такође у Новом Саду, у мају 2005.

Позоришну критику и радове из театрологије објављује у континуитету од 1996. године. Објавио је књигу "Стерија у огледалу 20. века" у издању Позоришног музеја Војводине и Матице српске, 2006. Више пута је као модератор, селектор или члан жирија учествовао на домаћим позоришним фестивалима. Од 2003. члан је Удружења позоришних критичара и театролога Србије. Један је од уредника часописа "Сцена" (издавач Стеријино позорије), као и "Војвођанска сцена" (издавач Позоришни музеј Војводине). Од септембра

2008. члан је редакције позоришних новина "Лудус" (издавач Савез драмских уметника Србије).

ФИЛИП МАРКОВИНОВИЋ

редитељ

Рођен у Сомбору 1976. године. У Нови Сад преселио се 1987. где и данас живи и ради. Завршио режију на Академији уметности Нови Сад у класи професора Боре Драшковића. Активан је у готово свим пољима сценских и визуелних уметности. Ради у позоришту, на телевизији, на филму. Бави се видео и сарађује са ликовним уметницима у пројектима свакаких врста. Активан је у Кино клубу Нови Сад (тренутно као високи функционер), Арт клиници (као примаријус) и Шумској патроли (официр за везу) у оквиру којих даје свој несебични допринос развоју света у правцу бољитка, делимично због живости духа, помало из радозналости, а у неку руку и зато што му се може јер поседује невероватни таленат који му не да мира. Музикалан, али му скромност брани да и то покаже. Више воли видео игре него флипере, поседује акваријум са рибицама, чврст на речима, мекан у души, све у свему сјајан.

Водитељ округлих столова

МИЛОШ ЛАТИНОВИЋ

драмски писац

Милош Латиновић, рођен 1963. године у Кикинди. Основну и средњу школу завршио је у Кикинди, а Факултет политичких наука у Београду. Завршио мастер студије на истом факултету и дипломирао са темом "Стеријино позорије и позоришни живот Србије Од 1956 до 2009. године", а сада је тамо на докторским студијама. Радио је као новинар у Комуни, Радио Кикинди, и на телевизији Б плус, и сарађивао је са бројним листовима и часописима у Србији. Од 1999. године радио је као директор библиотеке „Јован Поповић“ у Кикинди, а потом од 2003. као директор Народног позоришта. Од јуна 2008. године члан је Општинског већа.

Објавио је 15 књига прозе, неколико стручних радова и преко сто књижевних прилога у периодици и дневним листовима. Објавио је прозне радове у неколико зборника и тематских књига попут Пројекат Кортасар и Цитадела. доц – проза у четири руке, а приче су му заступљене у Малој кутији – антологији најкраћих прића српских писаца, као и зборнику Кикиндска кратка прича XX века. На сцену у професионалним позориштима су му постављене две драме: Панонски карусел и Црњански или Пауадор, обе у Народном позоришту Кикинда. Прозни текстови преведени су му на енглески, мађарски, словачки, словеначки, македонски и румунски језик. Ожењен је и отац двоје деце.

ДОМАЋИН: Народно позориште Кикинда

Фестивал професионалних позоришта Војводине, након осам година, преселио се у Кикинду. Од 2005. године до 2011. зрењанинско Позориште је, било домаћин и суорганизатор Фестивала. Заједница професионалних позоришта Војводине организује Сусрет професионалних позоришта Војводине још од 1947. године, а они су 2002. године прерасли у Фестивал, као најзначајнију и најстарију позоришну манифестацију те врсте у земљи, која, на основу мишљења селектора, представља избор најбољих позоришних остварења насталих у Војводини током минуле сезоне. Народно позориште Кикинда основано је као Народно аматерско позориште 1950. године, а од 1992. године је професионално и носи данашњи назив. У сезони се припреми четири или пет премијера и изведе укупно око сто представа у сезони. Редовни термини су уторак и субота, али се представе заказују и према потреби, пре свега за децу и омладину. Жанровски, ово је разноврсно позориште и "покрива" све варијанте позоришног израза осим експерименталног театра.

СУТРА НА ФЕСТИВАЛУ

11 сати - Позориштанце „ЛАНЕ“

Игор Бојовић
ЦРВЕНКАПА
Позориште младих, Нови Сад; Режија: Драгослав Тодоровић

17.00 сати - Позоришни клуб

ПРЕДСТАВА „ГАЛЕБ“ А.П. Чехова у режији Љубослава Мајере и извођењу студената 3. године глуме на српском језику Академије уметности у Новом Саду, класа проф. Љубослава Мајере и Предрага Момчиловића, сарадника.

18.30 сати - Позоришни клуб

СЕЋАЊЕ НА ДРАГАНА КЛАИЋА (1950-2011) посвећено угледном театрологу, позоришном критичару, есејисти и дугогодишњем директору Холандског позоришног института. Учествују Борка Павићевић, Љубица Ристовски.

20 сати - Народно позориште Кикинда

Вилијам Шекспир
ЈУЛИЈЕ ЦЕЗАР
Народно позориште Суботица; Редитељ и сценограф: Андраш Урбан

Билтен Издавач: Народно позориште Кикинда
За издавача: Бране Маријановић
Уредник Билтена: Игор Бурић
Пишу: Рада Шегрт и Убава Ћого
Фото: Аладин Бакхит, архива Заједнице професионалних позоришта Војводине и архива Кикиндских
Арт директорка: Мила Меланк
Дизајн и прелом: Мирослав Драгин
Тираж: 300
Штампа: Мираграф, Кикинда